

مقایسه طرحواره های ناکارآمد و حمایت اجتماعی ادراک شده

در دانش آموزان عادی و تک والدی

نورالهدی اعتصامی نصر*

۱. کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی کرج، ایران

(تاریخ وصول: ۹۷/۰۲/۱۰ - تاریخ پذیرش: ۹۷/۰۳/۲۵)

Comparing inefficient schemas and perceived social support in ordinary and single parent students

* Nourhalladi Etesami Nasr¹

۱. Master of General Psychology, Islamic Azad University of Karaj, Iran

(Received: April. ۳۰, ۲۰۱۸ - Accepted: June. ۱۴, ۲۰۱۸)

Abstract

Introduction: The present study aimed to compare inefficient schemas and perceived social support in ordinary and single parent students. **Method:** This descriptive method is of causal-comparative type according to the purpose of the applied type and based on its nature. The statistical population of this study is all female high school girl students of Facts (۱۱-۱۲-۱۳)، which selected ۶۰ single-parent students and ۶۰ normal students by available sampling. Data was collected using standard questionnaires of Young's Inefficient Schemas (SQ-SF) and social protection of wax. **Results:** Based on the research findings, it can be concluded that the mean scores of all the components of inefficient schemas in single-parent students of knowledge Normal students are higher and this difference is significant. Based on the findings of the research, it can be concluded that the mean scores of perceived social support in ordinary students are higher than single-parent students, and this difference is significant.

Keywords: Inefficient Schemas, Social Support, Students, Single-parent

چکیده

مقدمه: پژوهش حاضر با هدف مقایسه طرحواره های ناکارآمد و حمایت اجتماعی ادراک شده در دانش آموزان عادی و تک والدی انجام شد. روش: این پژوهش حاضر از نظر روش توصیفی، با توجه به هدف از نوع کاربردی و بر اساس ماهیت، از نوع علی - مقایسه ای می باشد. جامعه آماری در پژوهش حاضر، عبارت است از کلیه ی دانش آموزان دختر دوره دوم متوسطه دبیرستان دخترانه حقایق (مقطع ۱۰-۱۱-۱۲) که تعداد ۶۰ دانش آموز تک والد و ۶۰ دانش آموز عادی از طریق نمونه گیری در دسترس انتخاب شد، برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه های استاندارد طرحواره های ناکارآمد یانگ (SQ-SF) و حمایت اجتماعی واکس استفاده شد. یافته ها: براساس یافته های پژوهش می توان نتیجه گرفت که میانگین نمرات تمام مولفه های طرحواره های ناکارآمد در دانش آموزان تک والدی از دانش آموزان عادی بالاتر است و این تفاوت معنادار است. براساس یافته های پژوهش می توان نتیجه گرفت که میانگین نمرات حمایت اجتماعی ادراک شده در دانش آموزان عادی از دانش آموزان تک والدی بالاتر است و این تفاوت معنادار است.

کلمات کلیدی: طرحواره های ناکارآمد، حمایت اجتماعی، دانش آموزان، تک والدی

مقدمه

از دیرباز مفهوم خانواده متشکل از زن و مردی بوده که با ازدواج رسمی دارای فرزند یا فرزندان بوده اند. در برابر این نوع از خانواده، گاه خانواده ای وجود دارد که یکی از والدین به علت فوت یا طلاق حضور ندارد و فرزند یا فرزندان، تنها با یکی از والدین زندگی می کند. تک والد عنوانی است که بسیاری از جوامع برای این نوع از خانواده ها بکار می برند. اغلب کودکانی که در خانواده های تک والد (از نوع مادر سرپرست) زندگی می کنند، ناگزیرند که به لحاظ عدم حضور پدر، با چالش های مالی و درگیری های آن مواجه شوند. فشارهای دیرینه ناشی از فقر، به همراه

حجم بالای وظایفی که مدام اضافه می شود، موجب آسیب پذیری و استرس در زندگی جدید می گردد (سوتام-گرو^۱ و کندل^۲، ۲۰۱۰). یکی از ویژگی هایی که در کودکان تک والد، می تواند بصورت ناسازگارانه عمل کند، طرحواره ها است. طرحواره ها دانش ما در مورد خودمان و جهان هستند و به ما میگویند چگونه ایم و جهان چگونه است. (یانگ^۳ و کلاسکو^۴ و ویشار^۵، ۱۳۸۶) یانگ آن دسته از طرحواره ها را که منجر به شکل گیری مشکلات روانشناختی می شوند « طرحواره های ناسازگار اولیه، می نامد و معتقد است طرحواره ها، به الگوی خود تداوم بخش از خاطرات، هیجانات، شناخت ها، حواس و ادراکات اطلاق می شود که رفتار ها را هدایت می کنند.» به عبارتی طرحواره های ناسازگار اولیه، باورهای عمیق و مستحکم فرد در مورد خود و جهان هستند که حاصل آموزه های سال های نخستین زندگی اند و در حیطه های مختلف زندگی تاثیر می گذارند (بارلو، ۲۰۰۹).

به طور کلی می توان گفت انسان موجودی اجتماعی است و برای زیستن از همان ابتدای زندگی ناگزیر به همکاری با هموعان خود می باشد، چرا که نیازهای بشری موجب می گردد که فرد با کمک و همیاری دیگران موانع و مشکلات را از پیش پای خود بردارد و روز به روز زندگی را به سمت کمال پیش برد. در زندگی روزمره، انسانها دائماً در معرض محرکهای برانگیزنده هیجانی قرار می گیرند که از محرکهای درونی مانند تفکر در مورد چیزی تا رخدادهای بیرونی مانند شنیدن پیچ پیچ های درگوشی در دانشگاه یا شنیدن یک موزیک، گسترده شده است. بنابراین انسان همیشه در نوعی تنظیم هیجانی درگیر است (دیویدسون، ۲۰۰۱). با این حال می توان اذعان داشت که تنظیم هیجان یک سری فرایندهایی است که افراد برای تغییر جهت جریان خود به خودی هیجان از آنها استفاده می کنند (وندنبرگ^۵، هارتیگ^۶ و استاتس^۷، ۲۰۰۷). طرحواره بالاترین سطح تعمیم یافته شناخت است که به تغییر مقاوم می باشد و تاثیر عمیق و قدرتمندی در شناخت واره ها و هیجان های فرد دارد. افکار خودآیند منفی و مفروضه های بنیادین بینابینی به طور شدیدی تحت تاثیر طرحواره ها قرار می گیرند و این تاثیر به خصوص زمانی قدرتمندتر است که طرحواره ها فعال شوند. حمایت اجتماعی^۸ نیز نشان دهنده یک ملاک مهم انسانی است که می تواند از دیدگاه نظری متعدد مورد بررسی قرار گیرد (دی فابیو^۹ و کنی^{۱۰}، ۲۰۱۳). حمایت اجتماعی یکی از مباحث مطرح در روابط بین فردی می باشد که یکی از چالش های مهم قرن ۲۱ است (والش، ۲۰۰۲). پژوهش های متعددی نشان داده اند که خانواده و محیط اجتماعی نقش مهمی در پرورش استعداد افراد داشته است (بندورا، ۲۰۰۲؛ شوارتز، ۲۰۰۰؛ ورسیمو، ۲۰۱۵). ارزشمندترین ملاک های ارزشیابی حمایت اجتماعی شامل ارتباطات دوستی، روابط عاشقانه، ارتباطات خانوادگی، و روابط کار در طول عمر است (بلاستاین^{۱۱}، ۲۰۱۱). طبق نظر لی^{۱۲} (۲۰۰۰) حمایت

^۱ Southam-Gerow

^۲ Kandell

^۳ - Young

^۴ - klosko

^۵ Vanden Berg

^۶ Hartig

^۷ Stats

^۸ Social support

^۹ Di fabio

^{۱۰} Kenny

^{۱۱} Blustein

^{۱۲} Lee

اجتماعی «احساس ذهنی از تعلق داشتن، پذیرفته شدن، دوست داشته شدن، و مورد نیاز بودن، به خاطر خود فرد و به خاطر آنچه می تواند انجام دهد»، است. لو^۱ معتقد است که حمایت اجتماعی آثار رویدادهای استرس زا را تعدیل می کند و به تجربه عواطف مثبت می انجامد و با شادکامی و سلامت روانی، رابطه مثبت دارد (لیونس^۲، ۲۰۰۰).

حمایت هیجانی به فراهم سازی مراقبت، همدلی، عشق و اعتماد گفته شده است. منابع حمایت اجتماعی، شامل خانواده، خویشاوندان، دوستان، حمایت در محیط کار و حمایت مذهبی است. شبکه های اجتماعی حقیقی مانند دانشگاه نیز فرصت های جامعه پذیری را در میان اعضای ارتقا می دهد، آنها می توانند پایه ای قوی برای حمایت اجتماعی فراهم کنند (ریچاردسون^۳، ۲۰۱۲).

همچنین حمایت اجتماعی یکی از متغیرهای مهم در کاهش استرس اجتماعی افراد می باشد (کنی و همکاران^۴، ۲۰۱۵). حمایت از پژوهش های اجتماعی برای بالا بردن کیفیت زندگی افراد در سال های اخیر اهمیت بالا پیدا کرده است (هاگ^۵ و رومانو^۶، ۲۰۱۳). حل مسأله فرآیندی شناختی-رفتاری رفتاری و مبتکرانه است که فرد به کمک آن راهبردهای موثر و سازگارانه برای مشکلات روزمره را شناسایی می کند (کسیدی و لانگ^۷، ۱۹۹۶). همچنین، فالکمن^۸ و لازاروس^۹، حل مسأله را تلاش های شناختی-رفتاری فرد به منظور جلوگیری، مدیریت و کاهش فشارهای زندگی روزمره تعریف کرده اند (توماکا^{۱۰}، ۲۰۰۲). شش سبک حل مسأله عبارتند از: سبک حل مسأله خلاقانه، اعتماد، گرایش، درماندگی، کنترل و اجتناب. سبک حل مسأله خلاقانه؛ نشان دهنده ی برنامه ریزی و در نظرگرفتن راه حل های متنوع بر حسب موقعیت مسأله زا می باشد. سبک اعتماد در حل مسأله؛ بیانگر اعتقاد در توانایی فرد برای حل مشکلات است. سبک گرایش؛ نگرش مثبت نسبت به مشکلات و تمایل به مقابله رودررو با آنها را نشان می دهد. سبک درماندگی؛ بیانگر بی یابوری فرد در موقعیت های مسأله زا می باشد. سبک کنترل؛ به تأثیرکنترل کننده های بیرونی و درونی در موقعیت مسأله زا اشاره دارد و در نهایت سبک اجتناب؛ گویای تمایل به نادیده گرفتن مشکلات بجای مقابله با آنها می باشد. سه سبک نخست، سبک حل مسأله کارآمد و سه سبک بعدی، سبک حل مسأله ناکارآمد خوانده می شوند. سبک های کارآمد با سازه هایی چون؛ سلامت و رضایت از زندگی، عاطفه مثبت، انگیزه پیشرفت و حمایت اجتماعی، اما سبک های ناکارآمد با متغیرهای اضطراب، افسردگی، ناامیدی، خصومت و استرس شغلی ارتباط دارند (برنی ساید^{۱۱}، ۱۹۹۶). باتوجه به مطالب گفته شده

^۱ Lu^۲ Lyons^۳ Richardson^۴ Kenny et al^۵ Hage^۶ Romano^۷ Cassidy & Long^۸ Folkman^۹ Lazarus^{۱۰} Tomaka^{۱۱} Burnside

هدف پژوهش حاضر پاسخ به این سوال است که آیا بین طرحواره های ناکارآمد و حمایت اجتماعی ادراک شده در دانش آموزان عادی و تک والدی تفاوت وجود دارد؟

روش

پژوهش حاضر از نظر روش توصیفی، با توجه به هدف از نوع کاربردی و بر اساس ماهیت، از نوع علی - مقایسه ای می باشد. جامعه آماری در پژوهش حاضر، عبارت است از کلیه ی دانش آموزان دختر دوره دوم متوسطه (مقطع ۱۰-۱۱-۱۲) دبیرستان دخترانه حقایق کرج که در سال ۱۳۹۶ مشغول به تحصیل بوده و تعداد آن ها ۴۰۰ نفر می باشد. از بین این تعداد ۷۲ دانش آموز تک والد و ۳۲۸ دانش آموز، دارای دو والد می باشند. برای تخمین تعداد نمونه هر گروه (تک والد و دو والد) از فرمول کوکران استفاده شد. تعیین حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران نیازمند آگهی از حجم جامعه است. بر اساس تعداد دانش آموزان تک والد که ۷۲ نفر اعلام شده است، حجم نمونه ۶۰ نفر محاسبه شد و برای همگنی گروه ها از بین دانش آموزان دو والد نیز ۶۰ نفر انتخاب شد. در پژوهش حاضر از روش نمونه گیری دردسترس استفاده گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده ها در سطح توصیفی شامل اندازه های گرایش به مرکز (میانگین) اندازه های پراکنده از مرکز (انحراف استاندارد) و در سطح استنباطی جهت نرمال بودن (طبیعی بودن) توزیع نمونه-گیری از آزمون کلموگروف اسمیرنوف، برای بررسی همگنی واریانس دو گروه از آزمون آمستقل دو گروهی استفاده شده است. سپس جهت بررسی تفاوت بین متغیرهای پژوهش در دو گروه از آزمون تی مستقل به واسطه نرم افزار SPSS نسخه ۲۴ استفاده گردید.

ابزار گردآوری اطلاعات

پرسشنامه طرحواره های ناسازگار یانگ: این پرسشنامه توسط یانگ (۱۹۹۸) و با ۷۵ گویه برای ارزیابی ۱۵ طرحواره ناسازگار طرحواره ناسازگار اولیه ساخته شده است. هر پرسش بر یک مقیاس ۶ درجه ای نمره گذاری می شود. این طرحواره ها عبارتند از: محرومیت هیجانی، طرد/ بی ثباتی، بی اعتمادی/ بد رفتاری، انزوای اجتماعی/ بیگانگی، نقص/ شرم، شکست، وابستگی/ بی کفایتی، آسیب پذیری نسبت به بیماری، خود تحول نیافته/ گرفتار، اطاعت، فداکاری، بازداری هیجانی، معیارهای سرسختانه/ بیش انتقادی، استحقاق/ بزرگ منشی و خودکنترلی ناکافی. هر پرسش بر یک مقیاس ۶ درجه ای نمره گذاری می شود (۱ برای کاملاً نادرست و ۶ برای کاملاً درست). در این پرسشنامه هر ۵ پرسش یک طرحواره را می سنجد. چنانچه میانگین هر خرده مقیاس بالاتر از ۲/۵ باشد، آن طرحواره ناکارآمد است (بار اتف و ای، ۲۰۰۷). هنجاریابی این پرسشنامه در ایران توسط آهی (۱۳۸۴) در دانشگاه های تهران انجام گرفته است. همسانی درونی با استفاده از آلفای کرونباخ در جمعیت مونث ۰/۹۷ و در جمعیت مذکر ۰/۹۸ بوده است. آلفای مربوط به طرحواره ها در این مطالعه به این شرح است: محرومیت هیجانی (۰/۸۶)، طرد/ بی ثباتی (۰/۷۰)، بی اعتمادی/ بد رفتاری (۰/۸۱)، انزوای اجتماعی/ بیگانگی (۰/۷۹)، نقص/ شرم (۰/۸۹)، شکست (۰/۸۹)، وابستگی/ بی کفایتی (۰/۸۴)، آسیب پذیری نسبت به بیماری (۰/۸۴)، خود تحول نیافته/ گرفتار (۰/۷۷)، اطاعت (۰/۸۲)، فداکاری (۰/۸۲)، بازداری هیجانی (۰/۷۸)، معیارهای سرسختانه/ بیش انتقادی (۰/۶۹)، استحقاق/ بزرگ منشی (۰/۷۸) و خودکنترلی ناکافی (۰/۷۱). در پژوهش های خارجی اعتبار این پرسشنامه به وسیله ی آلفای کرونباخ برای کل آزمون ۰/۹۶۴ و برای تمام زیر مقیاس ها، بالا، تعیین شده

است (والر^۲، میر^۳ و اوهانیان^۴ ۲۰۰۱). ضریب آلفا برای هر طرح واره ی ناسازگار اولیه از ۰/۸۳. برای طرحواره ی وابستگی شدید تا ۰/۹۶. برای طرحواره ی نقص/شرم بود. ضرایب بازآزمایی در یک جمعیت غیر بالینی بین ۰/۵۰ تا ۰/۸۲. به دست آمده است. این پرسشنامه، روایی افتراقی و همگرایی خوبی دارد (یانگ و همکاران ۲۰۰۳). نتایج پژوهش های دیگر نیز این نتایج را تایید می کند. (لکنال^۵، چولت^۶، ماکنند^۷، ۲۰۰۶)، (بارانف^۸، جان^۹ و تیان^{۱۰} ۲۰۰۷).

پرسشنامه حمایت اجتماعی: پرسشنامه حمایت اجتماعی فیلیپس و همکاران (SS-A) توسط واکس، فیلیپس، هالی، تامپسون، ویلیامز و استوارت (۱۹۸۶) تدوین شده است. این پرسشنامه بر پایه نظریه کوب درباره حمایت اجتماعی قرار دارد. کوب حمایت اجتماعی را به میزان برخورداری از محبت، مساعدت و توجه اعضای خانواده، دوستان و سایر افراد تعریف کرده است. این پرسشنامه دارای ۲۳ سوال است که سه حیطه حمایت اجتماعی را می سنجد: خانواده (۸ ماده)، دوستان (۷ ماده)، سایرین (۸ ماده). این پرسشنامه برای اولین بار در ایران توسط ابراهیمی قوام (۱۳۷۱) مورد استفاده قرار گرفت. وی پژوهشی را بر روی ۱۰۰ دانشجو و ۲۰۰ دانش آموز ایرانی اجرا کرد و پایایی و روایی این ابزار را محاسبه کرد. ضریب پایایی در نمونه دانشجویی در کل مقیاس ۰/۹۰ و در نمونه دانش آموزی ۰/۷۰ به دست آورد. همچنین پایایی آزمون بازآزمون این پرسشنامه در دانش آموزان پس از شش هفته ۰/۸۱ بود. در یک مطالعه دیگر نیز آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۸۱ به دست آمد (خوش کنش و همکاران، ۱۳۸۹). میزان پایایی پرسشنامه ۰/۸۱ است.

یافته ها

یافته های توصیفی مربوط به نمرات طرحواره های ناکارآمد دانش آموزان در جدول ۱ آمده است. جدول ۱ میانگین، حداقل و حدکثر نمره کسب شده، انحراف استاندارد مولفه های طرحواره های ناسازگار دانش آموزان دو گروه را نشان می دهد.

جدول ۱: میانگین و انحراف استاندارد مولفه های طرحواره های ناسازگار دو گروه

متغیرها	گروه	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف استاندارد
محرومیت	تک والد	۷	۹	۸/۵۵	۱/۴۰
هیجانی	عادی	۲	۶	۳/۹۵	۱/۴۴
طرد/ بی ثباتی	تک والد	۴	۱۱	۷/۶۴	۱/۶۷
_____	عادی	۳	۷	۴/۸۴	۱/۴۲
_____	تک والد	۷	۸	۷/۴۵	۱/۴۱
اعتمادی/بدرفتاری	عادی	۲	۵	۴/۵۵	۱/۸۹
انزوای اجتماعی/	تک والد	۲	۶	۴/۸۳	۱/۹۵
بیگانگی	عادی	۲	۶	۴/۵۳	۱/۵۴
نقص/ شرم	تک والد	۴	۹	۵/۷۳	۱/۷۴

۱/۴۶	۵/۷۴	۶	۴	عادی	
۱/۶۳	۸/۹۵	۱۰	۵	تک والد	شکست
۱/۷۳	۴/۳۷	۵	۲	عادی	
۱/۸۳	۴/۵۸	۶	۲	تک والد	وابستگی / بی
۱/۳۵	۵/۸۳	۷	۳	عادی	کفایتی
۱/۴۰	۶/۵۵	۷	۶	تک والد	آسیب پذیری
۱/۴۴	۳/۹۵	۴	۱	عادی	نسبت به بیماری
۱/۶۷	۶/۶۴	۷	۶	تک والد	خود تحول نیافته /
۱/۴۲	۵/۸۴	۷	۴	عادی	گرفتار
۱/۴۱	۴/۴۵	۸	۳	تک والد	اطاعت
۱/۸۹	۵/۷۳	۷	۲	عادی	
۱/۹۵	۷/۸۳	۱۰	۶	تک والد	فداکاری
۱/۵۴	۶/۵۳	۷	۴	عادی	
۱/۷۴	۷/۷۳	۱۱	۹	تک والد	بازداری هیجانی
۱/۴۶	۵/۷۴	۶	۳	عادی	
۱/۶۳	۴/۹۵	۷	۴	تک والد	معیارهای
۱/۷۳	۳/۳۷	۵	۱	عادی	سرسختانه / بیش
					انتقادی
۱/۸۳	۷/۵۸	۸	۶	تک والد	بزرگ منشی و
۱/۳۵	۳/۸۳	۶	۲	عادی	خودکنترلی ناکافی

یافته های توصیفی مربوط به نمرات حمایت اجتماعی ادراک شده دانش آموزان در جدول ۲ آمده است. جدول ۲ میانگین، حداقل و حداکثر نمره کسب شده، انحراف استاندارد و ضرایب آلفای کرونباخ مولفه های حمایت اجتماعی دانش آموزان عادی را نشان می دهد.

جدول ۲ میانگین و انحراف استاندارد مولفه های حمایت اجتماعی دانش آموزان دو گروه

متغیرها	گروه	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف استاندارد
حمایت اجتماعی	تک والد	۱۹	۴۸	۳۴/۶۰	۴/۵۴
	عادی	۲۷	۵۶	۴۵/۶۴	۳/۹۲
خانواده	تک والد	۱۱	۲۶	۳۴/۶۰	۴/۶۷
	عادی	۱۵	۳۲	۲۱/۵۴	۳/۴۲

۴/۴۱	۱۷/۷۶	۲۵	۱۰	تک والد	دوستان
۴/۸۹	۲۲/۵۴	۲۹	۱۴	عادی	
۴/۹۵	۱۶/۳۷	۲۳	۱۱	تک والد	سایرین
۴/۵۴	۱۹/۹۶	۲۵	۱۳	عادی	

فرضیه اول: بین طرحواره های ناکارآمد در دانش آموزان عادی با تک والدی تفاوت معنا داری وجود دارد. جدول ۳ نتایج تحلیل واریانس چند متغیری در مقایسه طرحواره های ناکارآمد و مولفه های آن را در بین دو گروه را نشان می دهد. به دلیل اینکه نمره کل در مولفه طرحواره های ناکارآمد وجود ندارد هر یک مولفه های به تنهایی وارد معادله شد و در بین دو گروه مقایسه شد. جدول ۳ نتایج تحلیل واریانس در مقایسه طرحواره های ناکارآمد در بین دو گروه را نشان می دهد. براساس نتایج جدول ۳ نتایج تحلیل آماری نشان داده است که میانگین نمرات مولفه های طرحواره های ناکارآمد در در دانش آموزان تک والدی از دانش آموزان عادی بالاتر است و این تفاوت معنادار است. براساس نتایج جدول ۳ نمره های F مربوط به تمام طرحواره های ناکارآمد در سطح ۰/۰۱ معنادار است. نتایج نشان داده که تفاوت در میانگین طرحواره های ناکارآمد در بین دو گروه معنا دار است

جدول ۳: تحلیل واریانس در مقایسه طرحواره های ناکارآمد در بین دو گروه

متغیرها	مجموع	درجه آزادی	میانگین	مقدار F	سطح معناداری
	مجذورات		مجذورات		
محرومیت هیجانی	۴۰۶۶۰/۵۷	۱ تا ۱۱۸	۷۸۷/۴۳	۲/۳۵۰	۰/۰۰۱
طرد/ بی ثباتی	۱۱۱۶۹/۷۴	۱ تا ۱۱۸	۳۲۴/۷۴	۱/۶۴۸	۰/۰۰۵
اعتمادی/بدرفتار	۱۹۷۵۹/۶۴	۱ تا ۱۱۸	۱۸۴/۵۲	۱/۰۲۱	۰/۸۵۹
انزوای اجتماعی	۲۰۲۹۱/۶۰	۱ تا ۱۱۸	۴۲۶/۷۵	۱/۵۳۷	۰/۰۰۱
بیگانگی					
نقص / شرم	۱۴۷۳۶/۴۱	۱ تا ۱۱۸	۲۱۸/۵۵	۱/۳۶۴	۰/۰۰۱
شکست	۱۴۲۶۷/۹۷	۱ تا ۱۱۸	۲۱۵/۳۳	۱/۴۳۵	۰/۰۰۲
وابستگی / بی کفایتی	۲۵۶۲۴/۷۴	۱ تا ۱۱۸	۲۱۶/۲۱	۱/۰۲۱	۰/۸۷۱
آسیب پذیری	۳۴۵۳۱/۵۸	۱ تا ۱۱۸	۲۱۵/۳۵	۱/۵۷۸	۰/۰۰۱
نسبت به بیماری					
خود تحول نیافته	۵۶۲۳۶/۴۲	۱ تا ۱۱۸	۲۱۵/۷۸	۱/۶۷۴	۰/۰۰۱

گرفتار					
۰/۰۰۵	۱/۳۵۳	۲۱۵/۳۴	۱ تا ۱۱۸	۲۴۶۳۲/۷۴	اطاعت
۰/۰۰۲	۱/۶۴۶	۲۱۴/۴۲	۱ تا ۱۱۸	۱۲۶۳۲/۳۶	فداکاری
۰/۰۰۱	۱/۳۷۹	۳۲۱/۷۵	۱ تا ۱۱۸	۲۱۵۷۸/۵۱	بازداری هیجانی
۰/۰۰۱	۱/۶۷۵	۳۴۲/۹۴	۱ تا ۱۱۸	۱۴۳۸۸/۸۰	معیارهای سرسختانه / بیش انتقادی
۰/۰۰۱	۱/۹۳۰	۳۶۵/۹۴	۱ تا ۱۱۸	۷۵۷۹۳/۴۲	بزرگ منشی و خودکنترلی ناکافی

فرضیه دوم: بین حمایت اجتماعی ادراک شده در دانش آموزان عادی با تک والدی تفاوت معنا داری وجود دارد. جدول ۴ نتایج تحلیل واریانس چند متغیری در مقایسه حمایت اجتماعی ادراک شده و مولفه های آن در بین دو گروه را نشان می دهد. براساس نتایج جدول ۴ نمره های F مربوط به حمایت اجتماعی ادراک شده مولفه خانواده در حمایت اجتماعی ادراک شده (۰/۰۱ سطح معنادار است. $F = 1/237, P < 0/002$) در سطح (۱ و ۱۱۸) مولفه خانواده در حمایت اجتماعی ادراک شده (۰/۰۱ سطح معنادار است. $F = 1/329, P < 0/001$) در سطح (۱ و ۱۱۸) مولفه دوستان در حمایت اجتماعی ادراک شده (۰/۰۱ سطح معنادار است. $F = 1/021, P < 0/001$) در سطح (۱ و ۱۱۸) مولفه سایرین در حمایت اجتماعی ادراک شده (۰/۰۱ سطح معنادار است. $F = 1/982, P < 0/001$) در سطح (۱ و ۱۱۸) معنادار است. نتایج نشان داده که تفاوت در میانگین نمرات حمایت اجتماعی ادراک شده در بین دو گروه معنا دار است. نتایج آمار توصیفی نشان داده است که میانگین نمرات حمایت اجتماعی ادراک شده در دانش آموزان عادی از دانش آموزان تک والدی بالاتر است و این تفاوت معنادار است. جدول ۴. تحلیل واریانس در مقایسه حمایت اجتماعی ادراک شده در بین دو گروه

متغیرها	مجموعه	درجه آزادی	میانگین	مقدار F	سطح معناداری
حمایت اجتماعی (کل)	مجدورات	۱ تا ۱۱۸	مجدورات		
	۵۵۱۹۱/۷۰		۵۶۷/۸۹۲	۱/۲۳۷	۰/۰۰۲
خانواده	۱۳۰۰۶/۰۷	۱ تا ۱۱۸	۲۱۶/۸۶	۱/۳۲۹	۰/۰۰۱
دوستان	۱۴۲۰۵/۱۰	۱ تا ۱۱۸	۲۹۷/۵۳	۱/۰۲۱	۰/۰۰۱
سایرین	۱۷۱۲۱/۵۷	۱ تا ۱۱۸	۳۱۸/۰۹	۱/۹۸۲	۰/۰۰۱

بحث و نتیجه گیری

براساس یافته های پژوهش می توان نتیجه گرفت که میانگین نمرات تمام مولفه های طرحواره های ناکارآمد در در دانش آموزان تک والدی از دانش آموزان عادی بالاتر است و این تفاوت معنادار است. در تبیین یافته های پژوهش باید گفت دانش آموزان تک والد به دلیل شرایط خانوادگی خود موقعیت های روانی خاصی را نسبت به کودکان عادی که همراه هر دو والد خود زندگی میکنند، تجربه کرده اند. گاهی خانواده ای وجود دارد که یکی از والدین به علت فوت یا طلاق حضور ندارد و فرزند یا فرزندان، تنها با یکی از والدین زندگی می کند. خانواده های تک والد به لحاظ ساختار خاص اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، بیشتر در جوامع صنعتی به چشم می خورد و در معرض آسیب های روانی و اجتماعی بیشتری نیز هستند. اکثر تحقیقاتی که با موضوع خانواده های تک والدی انجام شده است، در مورد پیامدهای منفی وضعیت نامطلوب روانی بر روی دانش آموزان است که دور از پدر یا مادر زندگی می کنند. این تحقیقات تأکید می کند که باید مطالعات تطبیقی در مورد تأثیر عوامل روانشناختی بر روی خانواده های تک والد و خانواده های دو والد انجام شود. پژوهشگران معتقدند که زیان فقدان پدر و مادر در خانواده های تک والدی خبر می دهند.

از پژوهش های همسو با یافته های پژوهش فوق می توان به پژوهش نجفعلی (۱۳۹۰) با عنوان مقایسه سبک های تربیتی والدین و طرحواره های ناسازگار اولیه در دانش آموزان که در هر تمام حوزه طرحواره ها دانش آموزان دارای اضطراب اجتماعی نمره بالاتری را نسبت به گروه عادی بدست آوردند. همچنین نتایج رگرسیون لوجستیک نشان داد که سبک فرزند پروری مقتدرانه و سهل گیرانه و حوزه عملکرد مختل و دیگر جهت مندی می توانند پیش بینی کننده اضطراب اجتماعی باشند. امین زاده (۱۳۹۵) در پژوهش خود با عنوان بررسی کیفی نقش طرحواره های در روابط اجتماعی دانش آموزان راهبردهای مقابله ای هیجان محور درون شخصی، راهبردهای مقابله ای هیجان محور بین شخصی، راهبردهای مقابله ای شناخت محور درون شخصی و راهبردهای شناخت محور بین شخصی که شامل ۱۴ درون مایه فرعی بود، بدست آمد. نتیجه گیری: تجربه دانش آموزان کم توان جسمی - حرکتی شرکت کننده در این مطالعه بیانگر آن بود که این افراد در روابط و تعاملات خود با دیگران از راهبردهای مقابله ای هیجان محور و شناخت محور به صورت درون شخصی و بین شخصی جهت برقراری روابط استفاده می کنند.

همچنین در پژوهش همسو دیگر کریمی (۱۳۹۵) در پایان نامه خود با عنوان بررسی رابطه طرحواره های ناسازگار اولیه، راهبردهای مقابله با استرس و کیفیت رابطه با والدین با خودگسستگی در دانش آموزان نشان داد که طرحواره های ناسازگار اولیه، راهبردهای مقابله با استرس و کیفیت رابطه با والدین به طور معناداری سطوح مختلف خود (خود واقعی، خود ایده آل و خود بایسته) و خودگسستگی از ایده آل ها و بایسته ها را پیش بینی می کنند. در این پژوهش نتایج همچنین نشان می دهد که مولفه ی کیفیت رابطه با پدر ($r = -0.38$) بیشترین سهم را در تبیین خودگسستگی از ایده آل ها و بایسته ها دارد. این نتایج اشاره به

این دارد که افزایش میزان انسجام با پدر منجر به کاهش میزان خودگسستگی از ایده آل‌ها و بایسته‌ها می‌گردد.

براساس یافته های پژوهش می توان نتیجه گرفت که میانگین نمرات حمایت اجتماعی ادراک شده در دانش آموزان عادی از دانش آموزان تک والدی بالاتر است و این تفاوت معنادار است. برای تبیین یافته های پژوهش باید به این نکته توجه کرد که کمک اجتماعی-هیجانی، به تأییدات یا عشق، اعتماد دادن، همدردی و احساس تعلق در گروه دانش آموزان عادی/دو والد به دلیل حضور هر دو والد در زمان های مختلف از دانش آموزان تک والد بیشتر است در نتیجه حمایت اجتماعی بیشتری را کسب میکنند. دانش آموزانی که با دو والد خود هستند کمک اطلاعاتی به ارتباطات فکری یا آشکار کردن واقعیت برای مشکلات موجود، از قبیل نصیحت و توصیه، پسخوراند شخصی و اطلاعاتی را کسب کرده و ممکن است شرایط زندگی فرد را آسان تر سازد. حمایت اجتماعی یک کمک دوجانبه برای دانش آموز است که موجب خلق تصور مثبت از خود، پذیرش خود، احساس عشق و ارزشمندی می‌گردد و تمام اینها به فرد فرصت خودشکوفائی و رشد را می‌دهد.

در بررسی پژوهش های همسو با پژوهش فوق می توان به پژوهش جوادیان (۱۳۹۱) با عنوان مقایسه عملکرد تحصیلی دانش آموزان محروم از پدر و عادی با توجه به نقش حمایت اجتماعی ادراک شده و جنسیت در گروه محروم که با هدف مقایسه خود پنداره، افسردگی و عملکرد تحصیلی دانش آموزان محروم از پدر و عادی با توجه به نقش های حمایت اجتماعی و جنسیت در گروه محروم انجام گرفته است. این تحقیق از نوع توصیفی و به روش علی -مقایسه ای انجام شد. جامعه آماری شامل دانش آموزان مقطع راهنمایی شهرستان خاش که طی ۵ سال اخیر پدر خود را از دست داده اند بود که تعداد آنان ۱۴۹ بوده و از میان آنان ۸۰ نفر (۴۰ دختر و ۴۰ پسر) به شیوه تصادفی طبقه ای انتخاب شدند. در مرحله اول به منظور مقایسه دو گروه محروم و عادی ۸۰ نفر (شامل ۴۰ دختر و ۴۰ پسر) از میان دانش آموزان عادی که با پدر و مادر خود زندگی می کردند انتخاب شدند. در این تحقیق از پرسشنامه های افسردگی ماریا کواس، خود پنداره پی یر هریس، هوش ریون، حمایت اجتماعی فلمینگ و فرم جمع آوری اطلاعات اجتماعی - اقتصادی و معدل استفاده شد. این پرسشنامه ها دارای روایی محتوایی و پایایی آنها با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۷۶، ۰/۸۱، ۰/۴۹ و ۰/۷۸ برآورد گردید. از میانگین، انحراف معیار و فراوانی در قسمت آمار توصیفی و از تحلیل کواریانس چند متغیره در قسمت آمار استنباطی استفاده شد. نتایج نشان داد که در متغیرهای افسردگی و عملکرد تحصیلی بین دانش آموزان محروم از پدر و عادی تفاوت معنی داری وجود دارد ولی در متغیر خودپنداره تفاوتی دیده نشد همچنین بین دو گروه محروم از پدر با حمایت اجتماعی بالا و گروه محروم از پدر با حمایت اجتماعی پایین در متغیرهای افسردگی، خودپنداره و عملکرد تحصیلی تفاوت معنی داری وجود داشت. همچنین بین دو گروه دختر محروم و پسر محروم تفاوت معنی داری در متغیرهای افسردگی، خودپنداره و عملکرد تحصیلی دیده نشد. ضمناً در این تحقیق متغیرهای سطح اقتصادی - اجتماعی و هوش به عنوان متغیرهای کنترل حضور داشتند.

همچنین در پژوهش نجاریان (۱۳۹۰) با عنوان مقایسه عملکرد تحصیلی، سلامت روانی و جسمانی دانش آموزان پسر فاقد و واجد پدر با توجه به نقش تعدیل کننده حمایت اجتماعی در پایه اول دبیرستانهای شهرستان اهواز که با هدف مقایسه وضعیت سلامت روانی، سلامت جسمانی و عملکرد تحصیلی دانش آموزان واجد و فاقد پدر پایه اول دبیرستانهای اهواز می باشد. حجم نمونه در این پژوهش شامل ۲۰۰ دانش آموز پسر (۱۰۰ دانش آموز فاقد پدر و ۱۰۰ دانش آموز واجد پدر) پایه اول دبیرستان است که به طور تصادفی از بین دبیرستانهای نواحی ۴ گانه آموزش و پرورش شهرستان اهواز انتخاب شده اند. ابزارهای مورد استفاده در این تحقیق پرسشنامه حمایت اجتماعی (SSI)، پرسشنامه عزت نفس کوپر اسمیت، ماتریس پیش رونده ریون، فهرست تجدید نظر شده علائم روانی (R۹۰SCL-)، مقیاس درجه بندی شدت بیماری، معدل پایان سال تحصیلی و پرسشنامه توصیفی آزمودنی (محقق ساخته) می باشند. نتایج تحقیق نشان داد که بین سلامت روانی، جسمانی و عملکرد تحصیلی دانش آموزان فاقد و واجد پدر بدون در نظر گرفتن حمایت اجتماعی به عنوان متغیر تعدیل کننده تفاوت معنی دار یافت نشد. اما نتایج نشان داد که بین دانش آموزان فاقد پدر و دارای حمایت اجتماعی بالا و آنانی که دارای حمایت اجتماعی پائینی بودند از لحاظ سلامت روانی و عملکرد تحصیلی تفاوت معنی دار یافت شد.

منابع

- لطف آبادی، حسین. (۱۳۹۲). بررسی رابطه بین حمایت اجتماعی و شیوه های حل مساله در بین دانش آموزان مدارس شهر تهران. **فصلنامه نوآوری های آموزشی**، ۱۱، ۱۰۴-۷۵.
- جوکار، بهرام. (۱۳۹۳). رابطه سازگاری اجتماعی و عملکرد شغلی پرستاران. **فصلنامه دانش و رفتار**، ۱۷، ۳۲-۴۵.
- پاکی، محمدرضا. (۱۳۹۰). رابطه بین خودتاب آوری با تنظیم شناختی هیجان در دانشجویان. **پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شهید بهشتی.**
- حجازی، الهه . شکوری فر، معصومه. (۱۳۹۰). **رابطه پاسخ های رفتاری به محرک اجتماعی مبهم با اسناد نسبت ، هدف اجتماعی و ادراک خودکارآمدی کودکان . روانشناسی و علوم تربیتی دوره جدید. سال چهارم. شماره ۲.**
- رابینز، استیفن پی. (۱۳۷۴). **رفتار گروهی**. ترجمه ی ع، پارسیان و م ، اعرابی. جلد دوم. تهران: مؤسسه انتشارات وزارت امور خارجه.
- ساراسون، ایروین جی. ساراسون، باربارا آر . (۱۹۸۹). **روانشناسی مرضی** . ترجمه بهمن نجاریان و همکاران. (۱۳۷۴) . تهران. انتشارات رشد.
- کربلایی سلماپور ممقانی، لیدا. شهامگلکسا. درگاهی، حسین. (۱۳۹۴). **بررسی سازگاری ویژگی های شخصیتی مدیران ارشد با شغل مدیریت در دانشکده های دانشگاه علوم پزشکی تهران. مجله پیابورد سلامت. سال نهم. شماره ۱ .**

ابوالقاسمی، فرحناز (۱۳۸۲). **هنجاریابی عاطفه مثبت و منفی و اعتباریابی همزمان آن با مقیاس سلامت ذهن و سازگاری اجتماعی در دانشجویان دانشگاه اصفهان**. پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه اصفهان.

ابولقاسمی، شهین، مرادی دوست، هادی و کیخای، فرزانه (۱۳۸۹). **اثر بخش مهارت حل مسئله اجتماعی و مهارتهای ارتباطی بر تنظیم هیجان و عزت نفس در دانش آموزان**. **روانشناسی معاصر**، شماره ۵، ۲۵-۲۸.
احدی، فضل الله، سالار، علیرضا و فقیه زاده، سقراط (۱۳۸۳). **بررسی حمایت اجتماعی از سالمندان شهر زاهدان**. **فصل نامه حیات**، (۲۲)، ۶۱-۶۷.

اشتاد، امید، غرابی، بهروز و ابراهیمی، علی (۱۳۸۹). **اثر بخشی گروه درمانی شناختی بر تنظیم شناختی هیجان دانشجویان**. **روانشناسی معاصر**، شماره ۵، ۷۰-۷۲.

اورلف، جودیت (۲۰۰۴). **انرژی مثبت**. ترجمه فرشید قهرمانی و فریبا مقدم (۱۳۸۶). تهران: امیرکبیر.
بخشی پور رودسری، ع. (۱۳۸۷). **رابطه رضایت از زندگی، حمایت اجتماعی و نگرش مذهبی با بهزیستی روان شناختی**. **فصلنامه اصول بهدات روانی**، (۹): ۱-۱۹.

پاداش، زهرا (۱۳۸۹). **بررسی اثر بخشی درمان مبتنی بر کیفیت زندگی بر تنظیم هیجان زوجین شهر اصفهان**. پایان نامه کارشناس ارشد مشاوره گرایش خانواده دانشگاه اصفهان.

پورابراهیم، تقی، رسولی، رویا، (۱۳۸۷). **تاثیر معنادرمانی گروهی بر کاهش افسردگی و ارتقای سازگاری اجتماعی زنان سالمند مقیم آسایشگاه**. **فصل نامه روانشناسی کاربردی**، شماره ۴، ۶۷۳-۶۸۲.

تقی زاده، کبری (۱۳۸۵). **بررسی رابطه بین رضایت شغلی با بهزیستی روان شناختی و سازگاری اجتماعی در بین اعضای هیأت علمی دانشگاه اصفهان**. پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مدیریت آموزشی. اصفهان: دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی.

Arozkan.S. Cognitive Emotion Regulationquestionnaire – Development Of A Short ۱۸-Item Version(Cerq-Short). *Journal of Pers Individ Dif*. ۲۰۱۳; ۴۱(۶): ۱۰۴۵-۵۳.

Aldo D, Hooria J, Goldin R, Gross JJ. Adaptive andMaladaptive Emotion Regulation Strategies: Interactiveeffects during CBT for Social Anxiety Disorder. *Journal of AnxietyDisord*. ۲۰۱۴; ۲۸(۴): ۳۸۲-۹.

BENSON N .DECUIR M .GUNBY S. ROLE Of Emotionregulation Difficulties In Predicting Mental Health Andwell-Being. *Journal of Proj Psy & Ment Health*. ۲۰۱۰; ۱۸(۲): ۱۴۷-۵۴.

Gusher DA. Social Supportand Emotional Intelligence As Predictors Of SubjectiveWellbeing. *Journal of Pers Individ Dif*. ۲۰۱۳; ۴۴(۷): ۱۵۵۱- ۶۱.

Jang Ma. (۲۰۰۷). The Relationship among Metacognitions, Attentional control, and state anxiety. *Journal of Cognitive behavior therapy*. ۳۴(۴): ۲۶-۳۲

- Foax A, Henderson J. Measuring Happiness: The Higher Order Factor Structure of Subjective and Psychological Wellbeing Measures. *Journal of Pers Individ Dif*. ۲۰۱۳; ۴۷(۸): ۸۷۸-۸۴.
- Ikiz, F.E., & Cakar, F.S. (۲۰۱۰). Perceived social support and self-esteem in adolescence. *Journal of Social and Behavioral Sciences*, ۵, ۲۳۳۸-۲۳۴۲.
- Keni HY, Page T. Emotional Bonds with Parents, Emotion Regulation, and School-Related Behavior Problems among Elementary School Truants. *Journal of Child Fam Stud*. ۲۰۱۳; ۲۲(۶): ۸۶۹-۷۸.
- Loo, C.A. (۲۰۱۲). Sources of social support and self-efficacy for adult students. *Journal of College Counseling*, ۱۱, ۵۸-۷۲.
- LEE .M. J. Ryff C. D. (۲۰۱۳). Happiness Is Everything or Is It? Explorations on the Meaning of Psychological Wellbeing. *Journal of Pers Soc Psychol*. ۵۷(۶): ۱۰۶۹-۸۱
- Romano, E.C. (۲۰۱۳). Self-efficacy, social support and well-being: The mediating role of optimism. *Personality and Individual Differences*, ۴۰, ۱۲۸۱-۱۲۹۰.
- Savika, P. A., Distefano, C., Benson, J. & Davis, H. A. (۲۰۱۱). The emotional regulation during test-taking scale. *Journal of anxiety, stress & coping*, ۱۷(۳): ۲۵۳-۲۶۹.
- Vaux, A., Phillips, J., Holley, L., Thompson, B., Williams, D., & Stewart, D. (۱۹۸۶). The Social Support Appraisals (SSA) scale: Studies of reliability and validity. *American Journal of Community Psychology*, ۱۴(۱): ۱۹۵-۲۱۹.
- Young, J. E. (۱۹۹۴). Cognitive therapy for personality disorders: A schema-focused approach. Sarasota: Professional Resource Press
- Baard, P. P., Deci, E. L., & Ryan, R. M. (۲۰۰۴). Intrinsic need satisfaction: A motivational basis of performance and well-being in two work settings. *Journal of Applied Social Psychology*. ۲۰۶۸-۲۰۴۵, (۱۰)۳۴,
- Black, A. E., & Deci, E. L. (۲۰۰۰). The effects of instructors' autonomy support and students' autonomous motivation on learning organic chemistry: A self-determination Theory perspective. *Science Education*, ۸۴, ۷۴۰-۷۵۶.
- Chism L A, & Magnan M A, (۲۰۰۹), The Relationship of Nursing Students' Spiritual Care Perspectives to Their Expressions of Spiritual Empathy, *Journal of Nursing Education*, v ۴۸ (۱۱), p. ۵۹۷-۶۰۵.
- Chen, K.C., & Jang, S.J. (۲۰۱۰). Motivation in online learning: Testing a model of self-determination theory. *Journal of Computers in Human Behavior*, ۲۶, ۷۴۱-۷۵۲.

- Conner, M., Abraham, C. (۲۰۰۱). Conscientiousness and the theory of planned behavior: Toward a more complete model of the antecedents of intentions and behavior. **Personality and Social Psychology Bulletin**, ۲۷, ۱۰۴۷-۱۰۶۱ .
- Chung LY, & et al, (۲۰۰۷), Relationship of nurses' spirituality to their understanding and practice of spiritual care, **Journal of Advanced Nursing**, ۵۸ (۲), p. ۱۵۸-۱۷۰.
- Filak, V. F., & Sheldon, K. M. (۲۰۰۳) Student psychological need satisfaction and college Teacher-course evaluations. **Journal of Educational Psychology**, ۲۳, ۲۳۵-۲۴۷ .
- Ghorbani, N., Watson, P. J., & Hargis, M. B. (۲۰۰۸). Integrative self-knowledge: Correlations and incremental validity of a cross-cultural measure developed in Iran and the United States. *The Journal of Psychology: Interdisciplinary and Applied*. ۱۴۲, ۳۹۵-۴۱۲. Judge, T. A., Jackson, C. L., Shaw, J., Scott, B. A., & Rich, B. L. (۲۰۰۷). Self-efficacy and work related performance: The integral role of individual differences. **Journal of Applied Psychology**, ۹۲ . ۱۲۷-۱۰۷ ,
- Liao, H., Chuang, A., Joshi, A. (۲۰۰۸). Perceived deep-level dissimilarity: personality antecedents and impact on overall job attitude, helping, work withdrawal, and turnover. **Organizational Behavior and Human Decisions Processes**, ۱۰۶(۲), ۱۰۶-۱۲۴ .
- McCrae, R. R., Terracciano, A., & ۷۹ Members of the Personality Profiles of Cultures Project. (۲۰۰۵). Personality profiles of cultures: Aggregate personality traits. **Journal of Personality and Social Psychology**, ۸۹, ۴۰۷-۴۲۵ .
- McCrae, R. R., & Costa, P. T. (۱۹۸۵). Updating Norman's adequate taxonomy: Intelligence and personality dimensions in natural language and in questionnaires. **Journal of Personality and Social Psychology**, ۴۹, ۷۱۰-۷۲۱ .
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (۲۰۰۰). Self-determination theory and facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. **American Psychologist**, ۵۵, ۶۸-۷۸ .
- Sharry, A. & Henson, R. K. (۲۰۰۵). Conducting and interpreting canonical correlation analysis in personality research: User-friendly primer. **Journal of personality assessment**, ۸۴(۱), ۳۷-۴۸.
- Bandura, A. (۱۹۸۲). "Self-efficacy Mechanism in Human Agency ". *American Psychologist* (۳۷)(۲), ۱۲۲-۱۴۷.
- Bandura, A. (۱۹۹۷). *self-efficacy in changing societies*, ambridge university press. *European journal of cardiovascular prevention & Rehabilitation*, ۱۰ .
- Eysenck, H. J. (۱۹۹۷). *personality and experimental psychology*: New York: springer.
- Folkman, S., Lazarus, R. S. (۱۹۹۰). *Appraisal coping and encounter outcomes*. **Journal of personality and social psychology**, ۵۰, ۹۲۲-۱۰۰۳.
- Holmes, T. H., Rahe, R. H. (۲۰۰۸). *the social readjustment rating scale*. **Journal of psychosomatic medicine**, ۱۱, ۲۱۳-۲۱۸.

- Kang, mg, job, **stress cardiovascular risk factors in male works**. *Prevmed* (۲۰۰۵), ۴۰(۵):۵۸۳-۸.
- Kleinke, C.L., Staneski, R.A. (۲۰۰۱). **first impressions of female bust size**. *journal of social psychology* ۱۲۳-۱۳۴
- Kurbanoglu, S.S, Akkoyunlu, B. & Umay, A (۲۰۰۶) "**Developing the information literacy selfefficacy scale**". *Journal of Documentation* (۶۲)(۶), ۷۳۰-۷۴۳.
- Maddi, S.R. (۱۹۹۸), **Personality theories**, Wadsworth, INC.
- Moos, R.H., Billings, A.G. (۱۹۹۹). **conceptualization and measuring coping resources and processes**. *HandBook of stress. Theoretical and clinical aspects*. New York. free press.
- Moynihan, L.M. & Peterson, R.S. (۲۰۰۱). **A contingent Configuration approach to understanding the role of personality in organizational groups**. *Research in organizational*, ۲۳, ۳۲۷-۳۸.
- Pederson, S (۲۰۰۳) Type. **Deprsonality, cordiacevents , and impaired quality of life**. *Areview*.
- Pintrich, P.R. & De Groot, E.V. (۲۰۰۵). **Motivational and self-Regulated learning components of classroom academic performance**. *journal of educational psychology* ۸۲(۱), pp. ۳۳-۴۰.
- Penley JA, Tomaka J. **Associations among the big five emotional responses and coping with acute stress**. *Personality and Individual Differences* ۲۰۰۲; ۳۲(۷):۱۲۱۵-۲۸.
- Anderson, C., John, O., Keltner, D., & Krinning, A. (۲۰۰۱). **Who attains social status? Effects of personality and physical attractiveness in social groups**. *Journal of Personality and Social Psychology*, ۸۱ . ۱۳۲-۱۱۶ .
- Baard, P. P., Deci, E. L., & Ryan, R. M. (۲۰۰۴). **Intrinsic need satisfaction: A motivational basis of performance and well-being in two work settings**. *Journal of Applied Social Psychology*-۲۰۰۴, (۱۰) ۳۴ , ۲۰۶۸ .
- Black, A. E., & Deci, E. L. (۲۰۰۰). **The effects of instructors 'autonomy support and students' autonomous motivation on learning organic chemistry: A self determination Theory perspective**. *Science Education*, ۸۴, ۷۴۰-۷۵۶ .
- Chism L A, & Magnan M A, (۲۰۰۹), **The Relationship of Nursing Students' Spiritual Care Perspectives to Their Expressions of Spiritual Empathy**, *Journal of Nursing Education*, v ۴۸ (۱۱), p. ۵۹۷-۶۰۵.
- Chen, K.C., & Jang, S.J. (۲۰۱۰). **Motivation in online learning: Testing a model of self-determination theory**. *Journal of Computers in Human Behavior*, ۲۶, ۷۴۱-۷۵۲ .
- Conner, M., Abraham, C. (۲۰۰۱). **Conscientiousness and the theory of planned behavior: Toward a more complete model of the antecedents of intentions and behavior**. *Personality and Social Psychology Bulletin*, ۲۷, ۱۵۴۷-۱۵۶۱ .

- Chung LY, & et al, (۲۰۰۷), Relationship of nurses' spirituality to their understanding and practice of spiritual care, **Journal of Advanced Nursing**, ۵۸ (۲), p. ۱۵۸-۱۷۰.
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (۱۹۹۰). Personality disorder and the five factor model of personality. **Journal of Personality Disorder**, ۴, ۳۷۷-۳۶۲ ,
- Kornazheva, B. P. (۲۰۰۱). Need satisfaction, motivation, and well-being in the work organizations of a former eastern bloc country: Cross-cultural study self-determination. **Journal of Society for Personality and Social Psychology**, ۲۷, ۹۳۰-۹۴۲ .
- Filak, V. F., & Sheldon, K. M. (۲۰۰۳) Student psychological need satisfaction and college Teacher-course evaluations. **Journal of Educational Psychology**, ۲۳, ۲۳۵-۲۴۷ .
- Gagné, M., & Deci, E. L. (۲۰۰۵). Self-determination theory and work motivation. **Journal of Organizational Behavior**, ۲۶(۴), ۳۳-۳۶۲ .
- Judge, T. A., Jackson, C. L., Shaw, J., Scott, B. A., & Rich, B. L. (۲۰۰۷)Self-efficacy and work related performance: The integral role of individual differences. **Journal of Applied Psychology**, ۹۲, ۱۲۷-۱۰۷ ,
- La Guardia, J. G., Ryan, R. M., Couchman, C. E., & Deci, E. L. (۲۰۰۰).(Within-person variation insecurity of attachment: A self-determination theory perspective on Attachment, need fulfillment, and well-being. **Journal of Personality and Social Psychology**, ۷۹, ۳۶۷-۳۸۴ .
- Larsen, R. J., Pulkkinen, L., & Adams, R. (۲۰۰۲). The antecedents and correlates of agreeableness in adulthood. **Developmental Psychology**, ۳۸, ۵۹۱-۶۰۳ .
- Liao, H., Chuang, A., Joshi, A. (۲۰۰۸). Perceived deep-level dissimilarity: personality antecedents and impact on overall job attitude, helping, work withdrawal, and turnover. **Organizational Behavior and Human Decisions Processes**, ۱۰۶(۲), ۱۰۶-۱۲۴ .
- McCrae, R. R., Terracciano, A., & ۷۹ Members of the Personality Profiles of Cultures Project. (۲۰۰۵). Personality profiles of cultures: Aggregate personality traits. **Journal of Personality and Social Psychology**, ۸۹, ۴۰۷-۴۲۵ .
- McCrae, R. R., & Costa, P. T. (۱۹۸۵). Updating Norman's adequate taxonomy: Intelligence and personality dimensions in natural language and in questionnaires. **Journal of Personality and Social Psychology**, ۴۹, ۷۱۰-۷۲۱ .
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (۲۰۰۰). Self-determination theory and facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. **American Psychologist**, ۵۵, ۶۸-۷۸ .

- Sismek, O., & Koydemir, S. (۲۰۱۳). Linking Meta traits of the big five to well being. Do Basic psychological needs matter? **Social Indicator Research**. ۱۱۲(۱). ۲۲۱-۲۳۸ .
- Sharry, A. & Henson, R. K. (۲۰۰۵). Conducting and interpreting canonical correlation analysis in personality research: User-friendly primer. **Journal of personality assessment**, ۸۴(۱), ۳۷-۴۸ .
- Strobel, M., Tumasjan, A., & Sporrle, M. (۲۰۱۱). Be yourself, believe in yourself, and be happy: Self-efficacy as a mediator between personality and well-being. Scandinavian. **Journal of psychology**. ۴۸-۴۳ , (۱)۵۲ ,